

**ČESKÝ ATLETICKÝ SVAZ
KOMISE ROZHODČÍCH**

**ZPRAVODAJ
INSTRUKTORŮ ROZHODČÍCH
ATLETIKY**

1/2014

- 1. Sumář ze Zpráv ZHR-I, rok 2014, část 1.**
- 2. Z Ročních zpráv instruktorů za rok 2013**
- 3. Sumář ze Zpráv HR – I. část 2014**

Sumář ze Zpráv ZHR-I 2014 – 1. část

Další z řady Sumářů ze Zpráv ZHR-I se týká halové sezony roku 2014 a obsahuje poznatky na závodech přítomných instruktorů. Komisí rozhodčích ČAS byli delegováni na následující závody:

H1, H2 – 7. 2. - 9. 2. 2014 – MČR v hale ve vícebojích všech kategorií a 9. 2. – MČR v chůzi mládežnických kategorií, Praha (ZHR-I – Houser)

H3 – 15. 2. – 16. 2. – MČR v hale mužů a žen, Praha (Veselý)

H4 – 22. 2. – 23. 2. – MČR v hale dorostu a juniorů, Praha (Mastík)

H5 – 25. 2. – Mezinárodní mítink O2 aréna, Praha (Pudilová)

H6 – 1. 3. – 2. 3. – MČR v hale žactva, Jablonec n. N. (Šembera)

K dnešnímu dni všichni instruktoři splnili svou povinnost a zaslali mi své Zprávy. Jejich nejdůležitější postřehy jsou obsahem následujících řádků.

Úroveň rozhodování

H1,2 – Jednotlivé komise byly složeny ze zkušených rozhodčích, zásadní problémy se nevyskytly. Komise měly přiděleny příslušnou věkovou kategorii, s kterou absolvovaly celý průběh vícebojů. Hlavním rozhodčím dobře připravená akce, závody proběhly v pohodové atmosféře.

H3 – Z hlediska práce rozhodčích – dobře odvedená práce. Chyby v rozhodování, které mohly ovlivnit průběh a výsledky jednotlivých disciplín, se nevyskytly. Hlavní rozhodčí byla výborně zvládnuta náročná organizační práce po celou dobu závodů. Na dobré úrovni bylo vedení zápisů, bezpečnost a komunikace mezi jednotlivými sektory.

H4 – Dobrá práce startérů, rozhodčích v cíli, u cílové kamery a ve skoku do výšky.

H5 – Mítink byl zkouškou před mistrovstvím Evropy. Z hlediska práce rozhodčích nebylo zásadních připomínek, jejich vystoupení bylo představiteli evropské atletiky hodnoceno kladně. Jejich hlavní připomínky se týkaly především organizace mistrovství v roce 2015.

H6 – Dobrá práce rozhodčích, drobné závady byly vyřešeny včas a na místě.

Nedostatky

H1,2 – Drobné nedostatky (předčasné signalizování zdařenosti pokusu, v jednom případě opomenuta zvuková signalizace posledního kola) byly vyřešeny okamžitě na místě.

H3 – Obdobně. Fixem značení koulí se snadno smazávalo, zapínání časoměry pro měření časového limitu nebylo prováděno ve správný okamžik, až pozdní diskvalifikace závodníka za úmyslné poražení překážky, v jednom případě chybná signalizace předčasného startu, který předčasným startem nebyl.

H4 – Vrchník horizontálních skoků signalizoval zdařený pokus ještě před opuštěním doskočiště skokany, vrchník vrhu koulí ideálně nezvládal prostorový souběh své disciplíny se skokem o tyči.

K pořadatelům

H1,2 – Instruktořem konstatována dobrá práce technické čety.

H3 – Z hlediska bezpečnosti nebyla dobrá skutečnost, že někteří diváci sledovali průběh závodů z šesté dráhy a někteří závodníci odkládali oblečení na zábradlí okolo běžeckého oválu.

H5 – Nevhodně byla zvolena velikost startovních označení, která byla pro rozhodčí v bězích nečitelná. Rovněž tak bokovky nebyly dostatečně upevněné.

H6 – V rámci možností dobře připravené mistrovství, o drobných závadách v technickém vybavení pojednáno dále. Velmi dobře pracovala závodní kancelář, časový pořad byl bez problémů dodržen. Opakující se závadou byla opětná přítomnost trenéra „B“ v sektoru skoku o tyči převlečeného za fotografa.

Počty rozhodčích

H1,2 – Celkem bylo přítomno 27 rozhodčích, při chodeckých soutěžích dále působilo 5 rozhodčích chůze.

H3 – Delegováno a přítomno 29 rozhodčích.

H6 – První den pracovalo 38 rozhodčích a 5 pomocných rozhodčích, druhý den 43 rozhodčích a 6 pomocných rozhodčích.

Technické vybavení

H1,2 – Téměř bez nedostatků. Uvézt je možné pouze méně snadnou manipulaci se závažím překážek (zřejmě vinou povodní) a horší přilnavost pásky vymezující rovinu laťky pro skok do výšky.

H3 – Již několik let neodpovídá deska s plastelínou odrazového břevna pravidlu 185/8 (pokrytí její horní plochy v šířce alespoň 10 mm), písek v doskočišti nebyl v celé ploše na úrovni roviny odrazu, v prostoru mezi odrazovým břevnem a doskočištěm pro trojskok byly umístěny reklamní panely a ukazatel časového limitu příliš blízko ke skokanům (rovněž se tam pohyboval i fotograf).

H4 – Písek v doskočišti nebyl dostatečně vlhký, devítimetrové odrazové břevno pro trojskok bylo pouze namalováno křídou, prkénko s plastelínou bylo přišroubováno přímo do umělého povrchu rozběžiště.

H6 – V dopadišti pro vrh koulí byly nespojené gumové pásy, takže se hůře určovalo místo dopadu náčiní, částečně poškozené doskočiště pro skok do výšky a skok o tyči.

K soutěžní komisi

H1,2 – Dobře nastavený časový pořad.

H4 – Tradiční prostorová kolize nedělních soutěží tyčkařů juniorů a koulařů a koulařek. Daný problém by bylo možno vyřešit přehozením soutěží tyčkařů a tyčkařek (bývá jich menší počet) ze soboty na neděli a naopak.

Jmenovité (kladné) hodnocení práce rozhodčích

HR – Utěkal (H1,2), Dvořáková (H3), Budínský (H6)

ZHR – Utěkalová (H1,2), Zajícová (H3)

VST – Hanykýř (H3, H5)

St – Hanykýř (H1,2), Muller (H1,2,H3), Utěkal (H3), Šulc, Rucký (H6)

Kam – Mácha K.(H1,2, H3)

Pořadí – Simon (H3)

Úseky – Belzová (H3)

Vrchník běhů – Všetěčka (H6)

Vrchník výšky – Horáková (H3), Horáčková (H4), Vindušková (H5), Budínská (H6)

Vrchník dálky, trojskoku – Tipka (H3, H5)

Vrchník tyče – Jasanský (H6)

Vrchník koule – Mastík (H5)

Vrchník chůze – Brandejský (H1,2)

Vrchníci věkových kategorií – Kryštof, Belzová, Frček, Mácha P., Bort, Horáčková (H1,2)

Rozhodčí v poli – Fic, Zychová, Vlasák, Pokorný, Tipka, Dvořák (H1,2)

MaV – Kubíček (H3)

Svolavatelna – Lebrová (H3), Pokorný, Pokorná (H4)

Jiné

H1,2 – Konstatováno vzorné úborování rozhodčích.

Z ročních zpráv instruktorů za rok 2013

Z třiceti instruktorů rozhodčích atletiky splnilo svou povinnost a zaslalo Roční zprávu celkem dvacet osm. Tento počet je tedy zcela reprezentativní a poznatky ze zpráv vyplývající jsou dostatečně objektivní.

Lektorská činnost

Tradičně koresponduje s aktivitou příslušného krajského svazu atletiky. Nejčastěji pracovali ve funkcích školitelů na školeních a seminářích rozhodčích Tipková(4x), Budínský, Fiala Fr. (3 x), Mikulič, Utěkal, Skalický L. a Skalický R..

Publikační činnost

Někteří naši instruktoři spolupracovali na české verzi změn atletických pravidel další, např. Z. Hrnčíř přispívají do médií a na webové stránky mateřských oddílů, kolega Budínský stále vede kvalitní zpravodaj jabloneckých rozhodčích. Pro seznamování veřejnosti s pravidly existují v současné době ale pouze webové stránky ČAS. Nezastupitelná role instruktorů spočívá v soustavném vysvětlování pravidel a jejich změn kolegům rozhodčích, z nichž mnozí trvají na znění příslušného pravidla starém i třicet let.

Účast na závodech

Vedle lektorské činnosti působí instruktoři i na stadionech. Ročně absolvují minimálně dvacet závodů, rekordmani i třikrát více. Jsou oporou mladším kolegům při rozhodování a při výkladu pravidel, upozorňují na změny v jejich znění. To vše zpětně ovlivňuje i jejich činnost lektorskou.

Připomínky k rozhodování

V tomto bodu jsou dále uvedeny nejčastější chyby v práci rozhodčích, které příslušní instruktoři postřehli v průběhu celé sezony a netýkají se pouze těch závodů, na které byli delegováni ve funkci ZHR-I. Uvedené nedostatky nejsou však masové. Celkově lze konstatovat stabilně dobrou úroveň rozhodování našich rozhodčích, často vyšší než při některých soutěžích v zahraničí. Aplikace změn pravidel v praxi byla bezproblémová. Pozor – toto jsem opsal z loňska, ale klidně jsem to mohl opsat z materiálů starých a ještě starších. Obecně lze konstatovat, že instruktoři řeší problémy přímo na místě a následně se k nim vyjadřují na seminářích rozhodčích. S rozhodčími je potřebné neustále pracovat, provádět výklad sporných situací, problémům předcházet. Rovněž je dobrá jistá univerzálnost rozhodčích a možnost vidět, jak rozhodují jinde. Bylo by nanejvýš vhodné, aby větší počet rozhodčích byl delegován do vzdálenějších míst. Toto ovšem opět závisí na financích.

a/obecně

-Mnohdy se dostaví na závody nedostatečný počet rozhodčích, proto se neobsazují především úseky a, je-li v provozu cílová kamera, tak se pouze minimálním počtem rozhodčích obsadí komise rozhodčích v cíli. Někteří rozhodčí přicházejí na stadion pozdě a opouštějí ho předčasně, nebývají patřičně oděni a nemají odznak rozhodčího. Při závodech trvajících delší dobu upadá pozornost některých rozhodčích. Někteří rozhodčí se neradi seznamují se změnami pravidel (změny jsou možná zbytečně časté). V mnohých místech naopak je stabilizovaný kádr rozhodčích, rozhodčí jsou na svých místech a v rozhodování jistější, tam se rovněž zlepšila úroveň porad před závody, bezpečnosti je věnována dostatečná pozornost. Bezpečnost je potřebné zdůrazňovat vždy a raději častěji!

-Ne vždy jsou rozhodčí patřičně oděni, ne všichni používají odznak rozhodčího.

-Ne vždy je věnována dostatečná pozornost dodatečné kontrole výsledků ze strany hlavních rozhodčích.

-Nezaznamenává se čas ukončení soutěže.

-Ne vždy jsou použita startovní označení.

b/běhy, chůze

- V případě porušení pravidel běžcem zapominají rozhodčí dokonale označit místo přestupku.
- Ne vždy je věnována dostatečná pozornost správnému nastavení závaží překážek.
- Každoročně se vyskytne případ chybného počítání kol.

c/technické disciplíny

- Nedostatečná kontrola náčiní před zahájením disciplíny.
- Při použití optického měření výkonů se občas zapomíná na úvodní kontrolní měření.
- Cvičné pokusy se konají bez přítomnosti rozhodčích, je tolerováno rozcvičování s náčiním v sektorech v průběhu soutěže.
- Náčiní (koule) bývá vraceno kutálením.
- Nejednotnost ve výkladu pravidla 187/17b (čára ve vzdálenosti 4 metry od odhodu).
- V jednom případě byl pokus hodu kladivem, kdy se náčiní dotklo sítě a následně spadlo do výšece, označen jako nezdařený.
- Nevhodné postavení rozhodčích v poli.
- Někdy chybí ukazatelé výkonů a časových limitů.
- Předčasné vyvolávání závodníků, ačkoli není sektor dostatečně připraven.
- Předčasná signalizace zdařenosti pokusů, především v horizontálních skocích, předčasné zahrabání stop v doskočišti, tolerování rozběhových značek neodpovídajících pravidlům, absence signalizace patnácti vteřin před ukončením časového limitu na provedení pokusu.
- Ve Zprávě byl popsán i případ kdy startoval závodník „MS“ a byly mu následně umožněny i další, finálové pokusy.

Vybavenost stadionů

U oddílů soutěžících ve vyšších soutěžích je vybavenost jejich stadionů na poměrně slušné úrovni, v menších místech je situace o poznání horší. Vše souvisí s finanční situací oddílů. V některých místech se stále potýkají s následky povodní.

- Instruktoři ve svých Zprávách konstatují neregulérní až katastrofální stav klecí pro hody kladivem a diskem – téměř všude.
- Čtyřmetrové bariéry v sektoru vržiště pro vrh koulí nejsou všude (na příklad v Jablonci).
- Nedostatečná úroveň písku v doskočištích, úroveň hladiny vody ve vodním příkopu, dopadiště je níže než vržiště.
- Ne vždy jsou k dispozici větroměry, ukazatele časových limitů, méně funkční bývají stojany pro skok o tyči, konstatujeme vyšlapaná odrazová břevna, popraskaný beton v kruzích, drolící se první dráhy na oválech, nefunkční posuvná závaží na překážkách, absenci pásky v doskočišti pro horizontální skoky a čáry pod laťkou, odrazová břevna neodpovídající pravidlům.
- Na podzim roku 2013 byl otevřen nový atletický stadion v Plzni. Již po prvních závodech se vyskytlo z řad rozhodčích jisté množství praktických připomínek, které bude potřebné řešit na odpovídající úrovni.
- Rovněž se vyskytl případ, kdy byly pokusy měřeny plátěným pásmem.

Náměty pro SK

- Jablonečtí rozhodčí usilují už delší dobu o pořadatelství MČR v hale starších věkových kategorií (rovinka s osmi drahami, po dvou sektorech pro technické disciplíny).
- Naopak nekonat závody v chůzi v olomoucké „hale“, neboť jedna ze zatáček je příliš ostrá.
- Pověřovat pořadatelstvím pouze ty oddíly, jejichž stadiony jsou vybaveny příslušnou kvalitní měřicí certifikovanou technikou.
- Časové pořady bývají zbytečně nahuštěné (obvykle v prvních kolech soutěží družstev), často se spojují technické disciplíny ve více kategoriích (se snahou urychlit průběh akce – praxe bývá ale ve většině případů opačná).

-Za zvážení by stálo opětné zavedení výkonnostních limitů pro účast v soutěži. Jistě by to prospělo hladkému průběhu závodů a dodržování časových pořadů.

Další zkušenosti a náměty

-KR libereckého krajského atletického svazu se, v mezích možností, snaží o delegování krajských instruktorů na závody v jejím okruhu působnosti. Obdobnou praxi mají komise rozhodčích v krajích moravskoslezském a pardubickém.

-Stále je na mnohých stadionech trpěna přítomnost trenérů, vedoucích družstev a dalších funkcionářů v sektorech. Nemluvě o jejich kontaktech se závodícími.

-Dlouhodobě neřešena právní odpovědnost rozhodčích, neřešen další postup po udělení červené karty.

-Množství používaných vysílaček v rámci tzv. režie závodů bývá spíše na závadu, komplikuje a protahuje soutěž, především se to však projevuje nesoustředěností rozhodčích na vlastní průběh rozhodování.

-Ustanovení o používání nejvyšších kolíků na stojanech pro skok o tyči způsobuje problém při stanovování základní výšky při soutěžích mládežnických kategorií a soutěžích ve vícebojích.

Havířov, 31. ledna 2014

Šimek

Sumář ze zpráv HR – I. část 2014

Delegace HR

H1, H2 - 7. -9. 14 – HR- Petr Utěkal – MČR mužů žen, juniorek, juniorů.dorostenců a dorostenek,žáků

a žákyň - Praha

H4 – 22. - 23. 2. 14 – HR – Josef Hanykýř – MČR Juniorů, juniorek, dorostenců a dorostenek- Praha

H6 – 1. - 2. 14 – HR – Zbyněk Budínský- MČR žáků a žákyň v Jablonci nad Nisou

H7 – 29. 3. 14 – HR – Zdeněk Foster-MČR v přespolním běhu

H8 – 12. 4. 14 – HR – Milena Opavská – MČR chůze Poděbrady

H9 – 19. 4. 14 – HR – Luděk Skalický – MČR v půlmaratónu mužů a žen v Pardubicích

H10 – 5. 4.2014 – HR - Petr Utěkal – Půlmaratón Praha

Chyby v rozhodování

H1 – Kamera – kvalitní práce, došlo pouze k jedné chybě v pořadí na 60 m př. Juniorů, která byla ihned opravena. Všichni rozhodčí pracovali spolehlivě.

H1 – vrchník chůze Dr. Brandejský přes výslovné upozornění HR neobsadil rozhodčího v cíli. Chodci byli vybaveni čipy, které ovšem měli umístěny na noze, takže pořadí v cíli při těsném souboji není jednoznačné. Hned v prvním závodě na 3 000m žaček k této situaci došlo, rozhodnout o pořadí musel HR, který absenci rozhodčího v cíli zaznamenal. Při závodě na 800m dorostenek pak vinou neklidu v prostoru cíle (rušení kameramanem ČT a jinými rozhodčími) nebylo zvoněno do posledního kola.

H4 – chyby v rozhodování nebyly

H6 – při soutěži výškařek nepracoval dobře zapisovatel, byl vyměněn, jinak závody proběhly bez chyb v rozhodování.

H7 – malá důslednost vrchníka běhů v cíli při prezentaci, jinak se chyby nevyskytly

H8, H9, H10 – chyby v rozhodování se nevyskytly, všichni rozhodčí pracovali velmi zodpovědně

Zajištění závodů pořadatelem

H1 – Zajištění závodů pořadatelem bylo dobré, nedostatek členů technické čety. Některé záležitosti vybavení sektorů pak bylo nutno řešit na poslední chvíli a operativními přesuny rozhodčích.

H4, H6, H7, H8, H9, H10 - zajištění bylo dobré

Připomínky k časovému programu

H1 – Byl použit osvědčený časový program. Koule dvou kategorií je stanovena na stejný čas, v hale je však pouze jediný sektor koule. Jinak je program sestaven dobře, všechny soutěže proběhly dle plánu (až na dvě výjimky, kdy vzhledem k P200,6 došlo k cca 15 min. posunu). V závěru nedělního programu dokonce došlo k uspíšení závěrečného běhu na 1000m mužů.

H4 – Hr upozorňuje, že by bylo vhodné udělat úpravu v časovém pořadí a to tak, že v sobotu by byla tyč Juniorů a v neděli dorostenek. Je to ohledně rozběhu. V neděli u juniorů dochází ke střetu u koule dky a jky. Jinak časový pořad dobrý.

H6, H7, H8, H9, H10 – časový pořad byl dodržen

Stav jednotlivých sektorů – Závady

H1 – Nová dráha podle názoru HR není optimálně navržena. Přejechod z rovinek do zatáček není plynulý, jsou na něm v každé zatáčce 4 zlomy a je zbytečně krátký, nejsou vyznačeny startovní čáry pro 400m ve druhé a ve třetí dráze. Tyto čáry nejsou identické se startovními čarami pro 200m, dopadiště na kouli je vyloženo nevhodnými deskami – žíněnkami s plastovým potahem. Po dopadu koule je stopa zřetelná pouze 1-2 sekundy, což může vést k neoprávněnému označení dopadu.

H4 – U trojskoku není odrazové prkno na 9 m. Muselo se skákat z dráhy, na které bylo prkno bíle vyznačené a přišroubováno prkénko s plastelinou. Dobře připravené značky na rozběhy dálka i výška.

H6 – u výšky částečně poškozena matrace

H7 – bez připomínek

H8 – závod probíhal na 1 km okruhu kolem lázeňského parku. Povrch byl asfaltový. Start i cíl byl před hotelem Libeňský. Závod se šel na čipy. Protokol o změření tratě byl předložen a je uložen u ředitele závodu.

H9 – Opakovaná připomínka, v prostoru cíle chybí oficiální výsledková tabule. Na ní je třeba v souladu s pravidly vyvěšovat oficiální výsledky kategorie Elite vč. Času vyhlášení, kvůli dodržení pravidel a souvisejících úkonů případných protestů. Na obrátce Smíchov je dlouhý úsek před obrátkou a za ní vyznačen pouze kužely, takže může snadno dojít ke krácení trati. HR doporučuje vybavit kobercem pro snímání čipů nebo aspoň posledních 50 m oddělit zábranami (plůtky).

H10 – Závod se běžel městem. Z obrovských nedostatků bylo, že NIKDO z rozhodčích nebyl přítomen na ŽÁDNÉ schůzce, kde se projednávalo zabezpečení atd. Pak se stalo, že osvěžovací stanice s namočenými houbami byla 0,5 km za startem a dále nic a jedno kolo měřilo 7 km. Při teplém počasí neexistovala občerstvovací stanice. Bylo nutné ošetřování závodníků, jeden zkolaboval 100 m před cílem dehydrovaný (odvoz sanitkou a do nemocnice).

Další připomínky Hlavního rozhodčího

H1 – Při soutěži v chůzi se v sektoru objevil rozhodčí chůze Lapka, který nebyl delegován ani se nepřihlásil HR se žádostí o zařazení do komise. Během soutěže došlo ke dvěma zraněním.

H4 – Rozhodčí neuhlídali závodníky u rozběhu dálky, trojskoku a tyče aby nepoužívali křídla, přesto že závodníky na to upozornili. V prostoru závodiště se velmi drže až sprostě chovala fotografka ZEŤOVÁ, která napomáhala a povzbuzovala závodníky na ploše. Když ji HR napomenul, byla na něho sprostá a vulgární. Po konzultaci s ředitelem závodu jsem požadoval její vysvěcení z bluzonu foto. Do konce závodu se ak nestalo, bylo přislíbeno, že na další závody nebude na plochu připuštěna. Dalším nedostatkem bylo, že i když HR upozornil rozhodčí ve svolavatelně, že závodníci na štafety budou mít startovní čísla tak závodčí z technické čtyři toto jeho nařízení zrušil a závodníci přišli na start bez čísel. Vzhledem k časovému pořadí se s tím už nedalo nic udělat. Poučení pro příště. Oddílové dresy porušeny asi ve dvou případech /repre trenýrky/ u slávisty jiné tričko.

H6 – při finálovém běhu na 60 m př. Jeden ze závodníků překonával překážky sešlapováním, byl diskvalifikován. Nikdo ze závodníků si nepřinesl své náčiní ke kontrole a také nikdo nepoužil své vlastní náčiní při soutěži. Vrchník u tyče neodhalil dlouho používanou fintu trenéra Berana, který se vydává za fotografa nebo kameramana. Používá k tomu svůj vlastní tmavomodrý bluzon s nápisem FOTO s číslem 36.

H8 – V pozicích byl uveden časový limit pro závodníky, kteří na 15 km nesplnili čas. Pro kategorii mužů 1:25,00 a pro kategorii žen 1:35,00. V kategorii žen byl tento limit splněn u všech závodnic. V kategorii mužů nesplnili limit dva závodníci. Závodník Černý, který okamžitě reagoval na červenou kartu od HR a ze závodu odstoupil. Druhý závodník Smola ovšem na červenou kartu od HR v čase 1:26,11 nereagoval a v závodě pokračoval. Tím porušil P230,6c. I když mu byla neustále ukazována červená karta a byl napomínán, aby ze závodu odstoupil. To jak se k rozhodčím vyjadřoval, se nedá uvádět. Ve výsledcích nemá uveden žádný čas z důvodů DNF (nefinišoval). Limit byl měřen časomírou a současně i stopkami.

H9 – Stále není vyhovujícím způsobem vyřešeno označení běžců štafet (na posledním úseku). HR doporučuje barevné odlišení od jejich startovních čísel namísto velmi špatné v chumlu běžců identifikovatelné malé pomocné číslice 4. Nebo najít i další řešení.

H10 – HR nebyl pořadatelem obeslán, informace si musel získat z internetu. Odměnu za rozhodování rozhodčí dosud neobdrželi, ač jim byla přislíbena.

Zpracovala Opavská Milena